

Maa- ja metsätalousvaliokunta tiistai 14.4.2026 klo 10.00 / E14 /2026 vp / Asiantuntijalausunto

VTT kiittää mahdollisuudesta lausua Asiaan: E 14/2026 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Kilpailukykyisen ja kestävän EU:n biotalouden strategiakehys

VTT on yksi Euroopan johtavista tutkimuslaitoksista ja Suomen suurin EU-tutkimusrahoituksen saaja. VTT toteaa yhteenvedona, että yhteiskunnan uudistuminen ja kilpailukykyinen kansantalous edellyttävät uuteen teknologiaan pohjautuvien ratkaisujen kehittämistä ja käyttöönottoa. Kestävää kasvua syntyy, kun yritykset vastaavat globaaleihin haasteisiin kehittämällä tutkimukseen pohjautuvia uusia innovatiivisia korkean lisäarvon tuotteita ja palveluita markkinoille.

Johdanto

Euroopan komission tiedonanto määrittelee strategisen kehyksen kilpailukykyiselle ja kestävälle EU:n biotaloudelle osana vihreää siirtymää ja pitkän aikavälin kasvupolitiikkaa. Strategian tavoitteena on vahvistaa EU:n globaalia kilpailukykyä, luoda uusia työpaikkoja ja vastata ilmasto-, luonnonvaroja ja huoltovarmuutta koskeviin haasteisiin kestävällä tavalla.

Tiedonanto siirtää painopistettä tutkimuksesta ja pilotoinneista kohti teollista käyttöönottoa, markkinoiden laajentamista ja korkean arvonlisän biopohjaisia ratkaisuja. Keskeisiä painopisteitä ovat sääntely-ympäristön ennakoitavuuden ja sujuvuuden parantaminen, investointien ja skaalauksen vauhdittaminen, edelläkävijämarkkinoiden kehittäminen biopohjaisille materiaaleille ja teknologioille sekä biomassan kestävä ja korkean jalostusarvon mukainen käyttö. Strategia korostaa myös tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän, kansainvälisten kumppanuuksien sekä jäsenvaltioiden ja sidosryhmien yhteisen toimeenpanon merkitystä, mutta ei sisällä uusia lainsäädäntöaloitteita

VTT:n huomioita

VTT toteaa, että komission tiedonanto luo perustellun strategisen kehyksen EU:n biotalouden kilpailukykyyn ja kestävyys vahvistamiselle. TKI-toimet ovat keskeisiä näihin tavoitteisiin pääsemiseksi.

- **Kilpailukyky ja skaalaus keskiöön:** EU:n biotalousstrategia siirtää painopistettä tutkimuksesta ja pilotoinneista teolliseen mittakaavaan, markkinoillepääsyyn ja korkean arvonlisän ratkaisuihin. Tämä vastaa Suomen vahvuuksia huippututkimuksessa, biojalostuksessa ja TKI-yhteistyössä, mutta edellyttää merkittäviä investointeja demo- ja skaalausinfraan. Soveltavan tutkimuksen merkitys ja panostus siihen on edelleen äärimmäisen tärkeää, jotta TKI-putki ”tutkimuksesta liiketoiminnaksi” turvataan.
- **Tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän rooli:** Strategia korostaa Horisontti Euroopan ja CBE JU:n merkitystä biotalouden läpimurtojen rahoittajina. Suomen näkökulmasta on keskeistä

turvata laatuun perustuva, avoin TKI-rahoitus, joka tukee bioteknologian, biopohjaisten materiaalien ja ruokajärjestelmän uudistumista sekä osaajien saatavuutta.

- **Säätelyn ennakoitavuus ja sujuvuus:** Komissio tunnistaa säätelyn monimutkaisuuden keskeiseksi pullonkaulaksi ja tavoittelee nopeampia lupaprosesseja, riskiperusteista arviointia ja selkeämpää säätelykehystä (mm. Biotech Act I & II). Tämä on Suomelle kriittistä, jotta tutkimus- ja yritystoiminnasta syntyvät innovaatiot voidaan kaupallistaa EU:ssa.
- **Kestävä biomassan käyttö ja huoltovarmuus:** Strategia painottaa biomassan ohjaamista korkeamman jalostusarvon sovelluksiin (ruoka, biomateriaalit, biokemikaalit yms.), sivuvirtojen hyödyntämistä ja kiertotaloutta. Tämä tukee Suomen tavoitteita ruokaturvan, huoltovarmuuden, maaseudun elinvoiman ja metsä- ja ruokasektorin uudistumisen vahvistamisessa kestävyiden rajoissa.

Strategian vaikuttavuus edellyttää määrätietoista toimeenpanoa, hyvää yhteistyötä, käytössä olevien resurssien relevanttia kohdentamista ja investointien ohjaamista teolliseen skaalaan.

Espoossa 15.4.2026,

Tiina Nakari-Setälä

Lisätietoja:

Tiina Nakari-Setälä

Tutkimusalueen johtaja, Teollinen biotekniikka ja ruoka

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

Puh. 040 821 5794, tiina.nakari-setala@vtt.fi